

8 Handläggningstider

7 § Avser ett beslut om betalningssäkring en fordran som inte är fastställd, skall länsrätten häva beslutet, om inte talan om fastställelse av fordringen eller av underlaget för den har väckts vid domstol inom sex månader från dagen för beslutet eller fordringen eller underlaget för den inom samma tid har fastställts i annan ordning. Länsrätten får medge förlängning av tidsfristen med tre månader i taget, om det finns särskilda skäl.

Har ett beslut om betalningssäkring hävts enligt första stycket, får ett nytt beslut om betalningssäkring på samma grund fattas endast om talan beträffande fordringen har väckts eller fordringen eller underlaget för den har fastställts i annan ordning.

Skyndsam handläggning

Ett beslut om betalningssäkring är en ingripande åtgärd i den enskildes ekonomiska förhållanden. Verkningarna av det ingrepp i den skattskyldiges förmögenhet som betalningssäkring utgör bör därför begränsas i möjligaste mån. Det ställs därför generellt stora krav på skyndsamhet beträffande handläggningen av betalningssäkringsmål. Detta gäller även den underliggande utredningen, t.ex. revisionen, för att fastställa den skattskyldiges skuld i de fall betalningssäkringen avser en inte fastställd fordran.

Om betalning inte sker efter det att fordringen fastställts bör fordringen överlämnas för indrivning och utmätning ske så snabbt som möjligt i syfte att snarast kunna häva betalningssäkringen.

Bestämmelserna i 7 § BtSL avser att garantera tillfredsställande handläggningstider beträffande den underliggande utredningen i de fall betalningssäkringen avser en ännu inte fastställd fordran.

Inom 6 månader

Fordran eller underlag för den fordran som fastställs genom beslut av SKV, t.ex. taxerings- eller beskattningsbeslut, måste ha meddelats inom sex månader från betalningssäkringsbeslutet. För fordring eller underlag som fastställs av domstol, t.ex. ansvar för företrädare för juridisk person, måste talan om fastställelse av fordringen eller underlaget för den ha väckts vid domstolen inom samma tid. Med att talan ska ha väckts avses inte bara att yrkandet ska ha angetts utan också att grunden, dvs. de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet, ska ha angetts enligt huvudregeln i 4 § FPL (prop. 1989/90:3 s. 45).

Förlängning av tidsfristen

LR kan medge förlängning av tidsfristen med tre månader i taget om särskilda skäl föreligger. Med särskilda skäl menas att den skattskyldige fördröjer processen, att utredningsmaterialet är mycket omfattande eller att utredningen är omfattande eller komplicerad. Det ska vara fråga om omständigheter som SKV eller samverkande myndigheter, exempelvis polis och åklagare,

40 Handläggningstider, avsnitt 8

inte kan lastas för eller råda över, exempelvis att svar sedan handräckning eller internationell rättshjälp begärts dröjer (prop. 1989/90:3 s. 25 och prop. 1993/94:151 s. 146). Det är SKV som måste kunna visa de skäl som motiverar fristens förlängning. Enligt författningskommentaren (prop. 1993/94:151 s. 172) torde det vara svårare att motivera en förlängning ju längre tid som gått sedan betalningssäkring beslutades om det inte är den skattskyldige som är orsak till att utredningen drar ut på tiden.

Delpromemoria

Vid ovanstående förhållanden bör möjligheten att upprätta delpromemorior, med efterföljande delbeslut beaktas. Delbesluten måste i så fall omfatta de perioder och skatteslag som betalningssäkringen omfattar, se avsnitt 2.2.2.

Tidpunkt för ansökan

En ansökan om förlängning måste ges in till LR innan tidsfristen har gått ut (prop. 1989/90:3 s. 45). LR:s beslut beträffande förlängning av tidsfrist får överklagas särskilt enligt 34 § första stycket punkten 9 FPL. Om LR skulle vägra förlängning av tidsfristen och även beslutar att häva betalningssäkringen kan beslutet överklagas med stöd av 33 § FPL.

Hävning om tidsfristen överskridits

Går tidsfristen ut ska LR besluta om att betalningssäkringen ska hävas. Detta innebär att vidtagna åtgärder genast ska återgå. LR kan heller inte förordna att åtgärderna ska bestå till dess att hävningsbeslutet har vunnit laga kraft. Detta framgår av 10 § andra stycket BtSL. Konsekvenserna blir desamma om sexmånadersfristen passeras för att LR inte medger förlängning. En verkställd betalningssäkring riskerar att omintetgöras om SKV inte kan eller hinner vidta erforderliga åtgärder inom sexmånadersperioden. Det är självfallet av största vikt att utredningar i den aktuella situationen bedrivs på sådant sätt att sexmånadersfristen iakttas.

Nytt beslut efter hävning

Om ett beslut om betalningssäkring har hävts enligt 7 § första stycket BtSL, får LR fatta ett nytt beslut om betalningssäkring på samma grund endast efter det att fordringen eller underlaget för den antingen har fastställts genom beslut av SKV eller talan har väckts hos domstol t.ex. avseende företrädaransvar. Bestämmelsen har tillkommit för att inte syftet med en tidsfrist ska kunna förfelas. Hinder mot ett nytt betalningssäkringsbeslut föreligger dock enbart när det är full identitet med den fordring som först lett till betalningssäkring. För att full identitet ska föreligga ska det inte bara vara fråga om samma fordringslag och samma tidsperiod utan också om att fordringsanspråket grundar sig på samma omständigheter eller händelseförlopp. Saken ska vara identisk (prop. 1989/90:3 s. 25). Avser exempelvis den hävda betalningssäkringen en fordran på skatt som har sin grund i att vissa intäkter inte har redovisats i den skattskyldiges rörelse, kan ett nytt beslut om betalningssäkring utan hinder av bestämmelsen fattas avseende en fordran som har uppkommit till följd av att osanna fakturor har kostnadsförts i rörelsen.